

Erkki Koskenniemi
TT, dosentti
Koskenniemi.fi/EK
21.2.2018

Usko ja veljellinen rakkaus – 1. Joh. 3

Tärkeä johtopäätös 2:28-29

Johannes on puhunut pitkään oikeasta uskosta ja oikeasta tiedosta. Oikeaan uskoon kuuluu välttämättömänä osana siitä seuraava oikea elämä. Joka oppii tuntemaan vanhurskaan Jumalan, tahtoo myös omassa elämässään tehdä vanhurskauden. Se on merkki siitä, että uskonelämä on Jumalan synnyttämää. Johannes muistuttaa lukijoitaan kauheasta vaarasta. Kristus tulee kerran tuomiolle. Ne kristityt, jotka eivät pysyneet hänessä loppuun asti, karkotetaan silloin hänen luotaan eikä heillä ole turvaa Herran edessä.

Raamatussa on vain harvoja ankarampia varoituksia kuin nyt esillä oleva. On tosiaan mahdollista, että ihminen liikkuu kirkollisissa piireissä ja käy maailmassa uskovaisesta. Maailmanlopun kuohuissa hän hakee turvaa Kristuksesta - mutta hänet ajetaan tiehensä! Samasta asiasta puhuu myös esimerkiksi Matt. 7:21-23. Ei määrätietoinen tunnustautuminen uskovaiseksi eivätkä edes väkevät ihmeteot auta silloin, kun Kristus sanoo: "En tunne teitä. Menkää pois minun luotani, vääryudentekijät!". Moni maailman silmissä ja omasta mielestään hurskas joutuu kadotukseen. Elämän tie on kapea, kuoleman tie leveä. Elämän tien viitat on syytä lukea tarkkaan Raamatun kansien välistä. Meillä syntisillä on turvamme yksin Kristuksessa, ja häneltä me rukoilemme voimaa, niin että uskostamme seuraisi myös oikea elämä.

Jumalan lahja 3:1-3

Kehotuksen jälkeen puheena on uudelleen Jumalan suunnaton lahja ja sitten uudelleen kehotus. Kirjoittaja puhuttelee kuulijoita ja jakaa heidän kanssaan riemunsa: Meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi ja niin me olemmekin, sillä sen perusteena on Jumalan suuri rakkaus. Jumala on

Kristuksessa ottanut meidät omikseen jo tässä maailmassa, mutta edessä on jotain vielä parempaa. Kun Kristus kerran tulee, me muutumme sellaisiksi kuin hänkin on. Silloin ei ole enää syntiä eikä onnettomuutta, vaan pelkästään Jumalan kirkkauden ja rakkauden tuntemista. Osittain jo sisäkkäin riemun aiheen kanssa on siihen liittyvä kehotus: Maailma ei tunne Jumalaa eikä se siksi tunne myöskään Jumalan lapsia, vaan vieroksuu, vihaa ja vainoaa heitä. Jumalan oman asia on kuitenkin pitää mielessään se, että olemme saaneet paljon ja tulemme saamaan vielä enemmän. Tämä toivo saa meidät katsomaan maailmaa uusin silmin.

Taas kerran on niin, että lyhyet jakeet kätkevät sisäänsä uskomattoman paljon. Voimme käsitellä mielenkiintoisia asioita vain lyhyesti. Ensimmäiseksi on taas kerran nähtävä, mikä on Jumalan sanan mukainen järjestys kristityn ihmisen elämässä. Vaikka tässä maailmassa vaaditaan aina ensin näyttöjä ja sitten saadaan korkea asema, Jumalan valtakunnassa asia on aivan toisin. Ensin on se, että minä saan olla Jumalan lapsi yksin Kristuksen lunastusveren takia ja se, että ilman mitään omaa tekoani ja toimintaani olen Jumalalle rakas, koska hän on hyvä. Vasta tämän jälkeen puhutaan johtopäätöksistämme, eli mitä se vaikuttaa elämässämme. Jos emme opi tätä järjestystä, emme löydä koskaan hyvää omaatuntoa.

Toiseksi saamme vilauksen tulevasta elämästä. Millaisia me olemme iankaikkisessa elämässä ja mitä siellä tehdään? Raamattu ei vastaa yksityiskohtaisesti. Paras vastaus on se, että me muutumme Kristuksen tapaisiksi (näin myös 1. Kor. 15). Säilymme omana itsenämme niin, että meidät voidaan tuntea, kuten rikas mies tunsu Lasaruksen ja Abrahamin, mutta jotain on kuitenkin muuttunut. Paljon tarkempaa emme tiedä, mutta sen arvaamme, että Jumalan lahja on tässäkin kohdassa paljon enemmän kuin osaamme aavistaa.

Kolmanneksi kertaamme, että Jumalan omat eivät ole kotoisin tästä maailmasta eivätkä sen vuoksi tule saavuttamaan täällä kovin suurta suosioita. Olemme outoja ja pysymme outoina. Emme saa vieroksua tätä outoutta. Tässäkin asiassa on hyvä muistaa, että rakkaan Kristus-kuninkaamme hoviväri, jota hänen omansa kantavat, on kärsimys.

Syntiä on vältettävä 3:4-10

Kirjeen tärkeän ominaispiirteen mukaisesti näkökulma vaihtuu armolupauksen jälkeen päinvastaiseksi. Uudelleen korostetaan sitä, että kristillisestä uskosta on välttämättä tehtävä johtopäätökset. Synti on hengenvaarallinen asia eikä se sovi yhteen Kristuksen kirkkauden kanssa. Kristus tuli ottamaan pois maailman synnit, ei siunaamaan niitä. Huikeimmillaan kärjistys on jakeissa 8 ja 9: Synnin tekijä on Perkeleestä, vanhurskauden tekijä Jumalasta. Ei ole vain niin, että Jumalasta syntynyt ei saa tehdä syntiä, vaan niin, ettei hän voi tehdä syntiä.

Tässäkin on muistettava, että tehtävämme ei ole näillä luennoilla selittää Jumalan sanaa olemattomaksi ja oppia kiertelemään ja kaartelemaan. Sana on kaikessa ankaruudessaan kyllin

selvä ja vaatii vain lukutaitoa tullakseen ymmärretyksi. Ei kannata ryhtyä tekemään eroa ison synnin ja pienen synnin välillä, koska teksti ei siihen tarjoa mitään mahdollisuutta. Synti mikä synti. On vain kaksi isäntää, Perkele tai Jumala. Jompaa kumpaa ihminen seuraa, ja se käy ilmi hänen elämästään.

Samalla kun teroitamme Jumalan sanan ehdottomuutta näemme jakson luonteen. Kyseessä ei ole teoreettinen pohdinta siitä, millainen on uskovainen ihminen. Jakso on alusta alkaen pareneettinen eli kehottava. Ankarat sanat on suunnattu nimenomaan niille syntisille, jotka ovat armosta Jumalan lapsia. Ensin on armo, sitten on siihen liittyvä kehoitus.

Rakkaus on konkreettinen asia 3:11-18

Oikeasta opista seuraa välttämättä oikea elämä, rakkaus. Rakkaus ei ole vain käsitteellinen asia, vaan se ottaa muodon arkipäivän elämässä palveluna ja käytännön toimintana. Samoin on laita myös väärän opin ja vihan laita, jotka nekään eivät jää vaille seurauksia. Kainkin tappoi veljensä, jonka elämä oli hänen elämänsä parempi. Tällaista kateutta ja vihaa kristityt saavat kokea, mutta sekään ei saa hämmentää ketään eikä peittää rakkauden tulvaa. Viha tekee ihmisestä Jumalan silmissä murhaajan silloinkin, kun kuolinisku jää antamatta, ja sulkee Jumalan valtakunnan ulkopuolelle. Rakkaus taas ottaa esikuvaksensa Kristuksen kärsimysten ja vie palvelemaan lähimmäistä. Se estää sulkemasta sydäntä kärsivän lähimmäisen edessä.

Jae 17 sisältää meille suomalaisille kristityille vaikean kysymyksen. Tämä kysymys on niin vaikea, ettei edes Raamattu osaa siihen vastata. Jos meillä on paljon ja toisella ei mitään, mutta suljemme häneltä sydämemme, voiko Jumalan rakkaus silloin enää pysyä meissä? Olemme oppineet visusti sulkemaan sydämemme kärsivän ihmisen hädältä. Vedämme kotioven kiinni, suljemme television ja jätämme nälkää näkevät ja kärsivät omien ajatustemme ulkopuolelle. Vaatteemme maksavat kymmeniä euroja, huonekalumme satoja, autot kymmeniä tuhansia ja asunnot satoja tuhansia euroja. Kaikkiin niihin meillä on varaa, kunhan vain panemme itsemme koviin. Kärsivälle ihmiselle ja Jumalan valtakunnan työhön viisikymppiä on paljon, sata euroa mahdoton anti ja tuhat silkkaa liioittelua. Kuka on opettanut meille tämän laskuopin?

Jumala tuntee sydämet 3:19-20

Jakso on vaikeasti selitettävissä, mutta lienee ymmärrettävä näin: Veljesrakkaus tuo mukanaan oman lahjansa: Joka jakaa omastaan, tietää olevansa Jumalan totuuden kuljettamana. Sydämen syytös on siitä huolimatta kristitylle tuttu asia, erityisesti jos Johanneksen ehdottoman vaatimuksen mukaan emme kiellä syntisyyttämme (1:8). Jumala on kuitenkin suurempi kuin meidän sydämemme. Hän tuntee meidät ja armahtaa omiaan.

Yhteenveto 3:21-24

Johannes on antanut paljon kehotuksia. Luvun viimeisissä jakeissa hän tekee yhteenvetoa. Joka noudattaa Jumalan totuutta, voi elää rohkeasti Herransa edessä ja tietää myös, että hänen rukouksensa kuullaan (vrt. Joh. 16:23-26). Jumalan totuus taas on yksinkertainen: Meidän asiamme on uskoa Jeesukseen Kristukseen ja rakastaa lähimmäistämme. Tämä rakastaminen ei ole mitään hyvää hyminää, vaan Kristuksen käskyjen noudattamista. Kun sillä tavalla eletään, myös Pyhä Henki sanoo aamenensa kristityn sydämessä.